

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 67

FEBRER

Any 1992

Sumari

Editorial i Sumari	2
Bases del IV Concurs de Fotografia Fent Carrerany	3
Un poc de tot i una pinta molt ample	4
De pinte en ample	5
Ja tenim pastanaga	5
Agricultura ecològica. Qua és i que no és	6
Casa de la Vila	7
Sa Xerradeta amb Madò	
Àngela Mascaró Bergas	8
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons	14
El temps. Temps passat.	15
XV mostra de la cançó infantil i juvenil	16
Concert de Nadal de l'Escola de Música	17
La paraula de l'oposició a l'ajuntament de Maria	18
Trobada del Conseller d'Agricultura i Pesca amb la	
Premsa Forana	20
Carrerany Esportiu	21
Feim Carrerany	24

Fotografies:

Onofre Sureda Ribas
 Pere Ribas Colombram
 Arxiu particular de madò
 Àngela Mascaró
 Francisco Tomàs

Dibuixos:

Joana Maria Queralt
 Matra Hodgekins

EDITORIAL

Ha acabat el 91 i som al 92. Exposicions, concerts de música, foguerons, San Antoni, Esplai a l'Auditori, etc. Tancam i obrim un i altre any.

L'Ajuntament comença l'any amb calentureta. L'oposició hi vol esser; no es resigna a callar i mirar. Pinte en ample ha estat com un despertar. La gent s'informa. Volem opinar. Tenim un punt de referència. Pensam si hi ha més que el que ens conten. Serà tota la veritat? El partit de govern té majoria. Hem de creure que són i seran honrats a l'hora de fer-nos saber les coses.

Les aigües brutes i netes. No se sap massa bé si a l'hora de l'hora seran més brutes que netes o més netes que brutes. Qui serà la constructora? O a la fi ens tombarem pel refrany popular: "Val més lo dolent conegut que lo bo per conèixer". El temps ho dirà. Que el perjudicat no sigui, com a vegades passa, el sofrit i callat ciutadà.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
 Pere Fons Pascual
 Joan Gelabert i Mas
 Jaume Mestre Llombart
 Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Enric Pozo Mas, Club Ciclista de Maria de la Salut, Maria Antònia Manzanal, Matra Hodgekins i grup municipal del PP-UM

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
 Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
 Petra.

La redacció de Fent Carrerany
 no es fa responsable de les
 opinions dels qui hi escriuen

IV CERTAMEN DE FOTOGRAFIA "FENT CARRERANY"

BASES

TEMA: Lliure.

PARTICIPANTS: El certamen és obert a tothom. A l'apartat juvenil hi podran participar tots els nascuts l'any 1974 o posteriors.

OBRES: Cada participant podrà presentar un màxim de 3 obres a cadascun dels apartats del certamen.

APARTATS I PREMIS:

-Premi Color	1r. 25.000 pta. i trofeu.
2n. 15.000 pta. i trofeu.
3r. Trofeu.
-Premi Blanc i Negre	1r. 25.000 pta. i trofeu.
2n. 15.000 pta. i trofeu.
3r. Trofeu.
-Premi Juvenil	10.000 pta. i trofeu.
-Premi Autor Local	15.000 pta. i trofeu.
-Premi "Mestre Pere des Retrats"	20.000 pta. i trofeu.

FORMAT I PRESENTACIÓ: Les obres seran lliures d'imatge i format fotogràfic i aniran muntades sobre cartolina reforçada blanca o negra, de 30 x 40 cms.

IDENTIFICACIÓ: Al dors de cada fotografia hi figurarà el títol, lema i apartat en el qual es concursa. Els autors locals ho faran constar així al dors de cada fotografia. En un sobre tancat s'escriuran les dades personals de l'autor (nom, telèfon i adreça), amb el seu lema a l'exterior.

ENVIAMENTS: Les obres podran ser lliurades personalment o enviades per correu, sempre que arribin abans del 10 d'abril de 1992, a les següents adreces:

- Associació Cultural "FENT CARRERANY". C/Sant Miquel, 11 (07519) Maria de la Salut.
- Ajuntament de Maria. Plaça des Pou, 13 (07519) Maria de la Salut.
- Rudi's Foto-Servei. C/Blanquerna, 18 (07003) Palma.

Al sobre s'ha de fer constar IV Certamen de Fotografia "Fent Carrerany"

JURAT: El jurat estarà format per cinc persones nomenades per l'Associació. El seu veredicté serà inapel·lable i els premis podran ser considerats deserts.

CALENDARI

TERMINI DE PRESENTACIÓ: 10 d'abril de 1992.

INAUGURACIÓ I LLIURAMENT DE PREMIS: 16 d'abril de 1992 a les 20,30 h.

EXPOSICIÓ: Del 16 d'abril al 26 d'abril a l'Ajuntament de Maria.

DEVOLUCIÓ DE LES OBRES: Aquestes podran ser retirades al lloc de lliurament de l'11 al 23 de maig. Les que no siguin retirades dins aquest termini seran retornades per correu.

NOTES

1. Les obres premiades quedaran en poder de l'Associació Cultural "Fent Carrerany", que es reserva el dret de reproduir-les, exhibir-les i publicar-les.
2. L'organització es reserva el dret de seleccionar les obres a exposar.
3. Les obres seran tractades amb la major cura possible, però no es respon dels danys o pèrdues que es puguin produir.
4. El Premi "Mestre Pere des Retrats" és compatible amb els altres premis i s'atorgarà a la fotografia que segons el jurat reflecteixi millor la vida de les persones i del poble de Maria.
5. Cada autor només pot optar a un premi, excepte l'anterior.
6. Cap obra presentada pot haver estat premiada anteriorment.
7. Qualsevol cas no previst en aquestes bases serà resolt per l'organització.
8. Tota fotografia que no s'atengui a aquestes bases, no entrarà a concurs.
9. La sola presentació al certamen pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

ASSOCIACIÓ CULTURAL "FENT CARRERANY", GENER 1992

UN POC DE TOT I UNA PINTA MOLT AMPLE

Quan quasi acabàvem el muntatge del número passat de Fent Carrerany, arribà a les meves mans el full informatiu que l'Ajuntament ha editat, amb el títol de "DE PINTA EN AMPLE". Instantàniament em vingueren ganes d'escriure el que hi trobava, però, el temps i l'espai eren molt reduïts i l'article quedà ajornat.

Malgrat la intenció és molt bona, la d'editar un bolletí d'informació municipal, crec que no ho són tant, i per això molt criticables, certs aspectes que ara aniré a comentar.

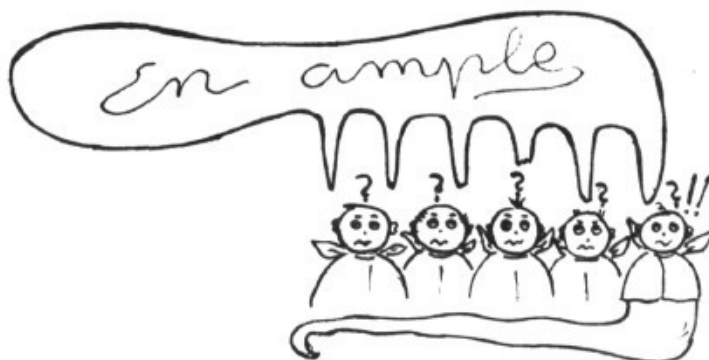
En primer lloc, la quantitat d'errades ortogràfiques que hi apareixen i la que més destaca és la del nom. És com si te peguen amb la porta pels morros. Una pinta és aquest instrument que tots o quasi tots feim servir per a posar en ordre els pèls que ens cobreixen el cervell. Les comparacions són odioses i l'acudit, massa fàcil. No serà que el que voleu posar en ordre no són els pèls, sinó els cervells?

Si us haguéssiu assessorat una miqueta, sabríeu que l'expressió correcta és "de pinte en ample".

Per l'amor i respecte que li tenc i perquè me n'adon de la importància que té la nostra llengua com a part diferencial del nostre poble, em fa pena que l'administració pública més propera a nosaltres, l'ajuntament, no en tenguí el mateix. I encara que la majoria municipal i afins trobin que això no té importància i que no ens hi hem de posar per una falta més o menys, d'aquest fet se'n dedueix una deixadesa total. Just n'he citat una però és que la vostra publicació n'està ben farcida de faltes.

La veritat, nosé com qualificar el que fa l'equip de govern a la pàgina 5, utilitzant la publicació municipal (o no ho és?) de forma partidària, declaradament partidària, no fent propaganda subliminal, en contra d'un altre grup municipal. És ètic això? Si s'ha de fer per votació dels regidors, ja ens podem imaginar que sí.

Però el que més em preocupa i molesta és que intentau donar una imatge d'una casa amb claretat absoluta (portes obertes depinta en ample), amb un vocabulari ampulós ("recuperar la imatge del nostre poble"), absolut i despreciatiu enfront dels que no són dels vostres, (la majoria de grans projectes que allà us n'apro-

piau just en sou els continuadors, així com cal), mentre amagau tot un munt d'obscures actuacions (adjudicació 2ª Fase de Sanejament, enfrontament amb els funcionaris, especialment amb el secretari, acusant-lo sense dir de què -la realitat és que no és del vostre agrada, ja que us recorda les vostres males actuacions-, relacions amb entitats que no són del vostre cercle, etc.) que fan que l'ambient es vagi enrrint.

Per cert que Fent Carrerany espera encara una pauta, una manera d'actuar informativa mensual, després d'haver-ho demanat a les dues primeres autoritats. En Miquel Mestre em digué, després de la darrera trobada del PSOE amb la premsa forana al Xivarri, que com a lector de Fent Carrerany, trobava que hi faltava aquesta informació. Això és feu de paraula. Potser esperau que ho fem per escrit? O tot s'ha d'anar caçant d'aquí i d'allà i quan véngui bé? Teni en compte que els que elaboram la revista, no som professionals, hi dedicam les hores lliures i per això, si l'ajuntament vol informació municipal a la revista, ha de ser ell qui se n'ha de preocupar de fer-la arribar.

Seria ben hora que adoptéssiu un altre llenguatge i amb una actitud més dialogant, però de veres, no fer un diàleg que just ho pareix i llavors, fer el que volgueu.

Perquè una majoria absoluta com la vostra, si no respecta les minories, just pot rebre un nom: dictadura.

Esper que, per a bé de tots, la situació canviï.

Magi Ferriol

DE PINTE EN AMPLE

Ha sortit a la llum pública el N° 0 d'un bolletí informatiu anomenat "De Pinte en Ample".

Les primeres paraules que em vengueren al cap quan ho vaig llegir, foren: Enhorabona i gràcies. Enhorabona a l'Ajuntament pel que suposa de dedicació i esforç i gràcies per les moltes informacions que ens heu fetes arribar.

Pel que un llegeix, es veu un Ajuntament actiu i efectiu. Un Ajuntament que es mou, que es preocupa i cerca el benestar pel poble.

Ara, la gent, ja esperam veure els carrers comes en l'aire i somiam allò de: "Mal camí passar-lo prest". Per això seria de desitjar que començassin la 1ª Fase i no s'aturassin fins a la darrera, i així prest tots tendriem les aigües netes i s'endurien les brutes. Si hem de pagar un poc, tant ho pagarem ara com d'aquí un any. Aquesta serà una bona millora, ben necessària per tothom que, si cada un ho hagués de fer per ell costaria molt, però així, entre tots i per tots costarà més poquet. Pens que ens hem d'avesar a valorar molt positivament les millores comunes, aquells treballs que són de tots i per tots. Igualment, i això ho diria a l'Ajuntament i al personal que hi fa feina, hem de ser molt responsables dels doblers que són de tots i per tots.

No tingueu por si hi ha al bolletí alguna falta d'ortografia. Això es perfecciona a poc a poc. És de savis equivocar-se... Aquestes qüestions és millor que les arreglem entre nosaltres com a bons ciutadans i germans. No crec que, si hi ha hagut una "a" o una "e", s'hagi de proclamar als quatre vents.

Pere Fons Pasqual.

JA TENIM "PASTANAGA".

Un president de la nació que es diu més poderosa del món, va dir en una ocasió que "es pot enganyar tothom durant algun temps, es pot enganyar algú tot el temps, emperò no es pot enganyar tothom tot el temps".

Per moments, em pareix que aquesta dita es pot aplicar cada vegada més dins el nostre poble i que al mateix temps va agafant cos el que diu. Dintre de les moltes de coses que es poden criticar als governants, per part dels qui no volem caure dins els seus embolics, està la de no voler-se banyar en el temes que comportin posar davant els interessos de tots els d'alguns. Cada vegada, les ocasions són menys i les estretes al grup governant més fortes i clares. I és que qui està acostumat a destruir li costa construir. El nostre Ajuntament en un intent de donar una imatge d'estalviador i de bon gestor, retalla els seus guanys als funcionaris municipals (encara que sense sortir de la legalitat), contracta personal laboral subvencionat per l'INEM i asfalta un camí del terme de Sta. Margalida. En la part cantrària, deixar de cobrar uns permisos d'obres, algunes il·legals, que podrien sanejar i molt la salut de les arque del poble, avança per compte de l'INEM un diners per pagar el personal contractat, amb el problemes de liquidesa que suposa, i ens vol canviar poc a poc l'escut del nostre poble, orgull dels mariandos, en alguns papers oficials de l'Ajuntament amb el gastorum que això suposa encara que sigui paper reciclat. Serà que els recorda, al igual que els arbres, alguna cosa? . El nou logotip, molt sospitós, pot dur a engany a certa gent. A la memòria em ve la pastanaga de l'Ajuntament de Ciutat i el seu resultat. Amb l'ajut o no de P. Serra, així sia. Cada vegada més, crec que hi guanyarem tots.

Jaume Mestre.

AGRICULTURA ECOLÒGICA. QUE ÉS I QUE NO ÉS.

Cada vegada més sovint trobam en els mitjans de comunicació, principalment a la premsa, referències a l'agricultura ecològica. Han passat molts d'anys sense que ningú en parlés, i en els quals era qualificada com una agricultura prehistòrica, poc productiva, adient només per als horts petits o per persones que volien mantenir-se al marge de la societat.

En aquests moments és un tema de moda i hi ha moltes persones que volen exposar la seva opinió, tot i que sempre es repeteixen els tòpics o es mesclen conceptes de l'agricultura convencional o química amb els de l'ecològica. No creiem que aquestes opinions siguin interessades, però és obvi que difonent conceptes equivocats es dificulta el desenvolupament de l'agricultura ecològica i es confon i perjudica els consumidors.

FENT UN POC D'HISTÒRIA.

Mirem uns deu anys enrera; per aquelles dates nasqué la Coordinadora d'Agricultura Ecològica amb àmbit estatal, que sorgia de la necessitat d'aglutinar les persones que practicaven una agricultura respectuosa amb el medi i que produïa aliments sans.

En altres països, alguns amb més de cinquanta anys d'experiència, es venien emprant distints noms: orgànica, ecològica, biològica, biodinàmica. Les associacions i agricultors integrats en la Coordinadora vàrem elegir la paraula "ECOLÒGICA" com la que més definia la seva característica principal, respectar els ecosistemes.

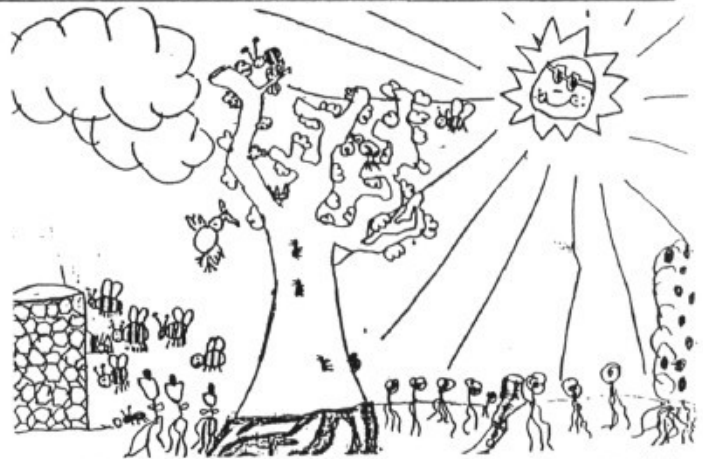
Hem de precisar que quan fem agricultura, estam evidentment alterant els ecosistemes naturals a fi i efecte d'organitzar plantes i animals cap a una producció econòmica. Però quan en l'agricultura convencional la planificació de cultius o l'activitat ramadera es decideix només pensant en la producció, en els ecosistemes agrícoles o ecosistemes, es considera la diversitat i l'equilibri entre poblacions de plantes i animals. Es dirigeix cap a una producció relativament alta i solinguda que conservi o augmenti la fertilitat de la terra.

LEGISLACIÓ ACTUAL SOBRE AGRICULTURA ECOLÒGICA.

Totes les denominacions que han estat emprades, són acceptades i es poden utilitzar amb referència als productes de l'agricultura ecològica. L'article 2 del Reglament de la CEE n° 2092/91 del Consell, sobre la producció agrícola ecològica i la seva anomenada en el productes agraris i alimentaris determina la denominació per a cadascun dels països membres. En el nostre cas, és ecològic.

Tot i que les denominacions que poden ésser utilitzades són diverses, els productes ecològics, aliments o mitjans de producció, estan regulats pel Reglament de la Denominació Genèrica i el seu Consell Regulador. Aquesta "Denominació Genèrica" s'ajusta perfectament a la situació d'aquesta agricultura, ja que la seva qualitat específica ve donada per la seva forma d'ésser produïda, generada, i no pel lloc d'on ve la "Denominació d'Origen", com per exemple "Denominació d'Origen Vi de Binissalem".

El reglament i les Normes per les quals s'ha de guiar l'agricultor i/o ramader i l'elaborador varen sortir en una Ordre publicada el 4 d'octubre de 1989. Hi ha hagut un temps en el qual tot i existir aquesta regulació no s'han denunciat situacions irregulars. Aquest període va acabar el juliol de l'any passat. Actualment no es poden vendre productes amb el noms ecològics, biològics, orgànics o biodinàmics, si no porten l'etiqueta del CRAE (Consell Regulador de la Agricultura Ecològica), o si són productes sense envasar, venuts directament pel productor, si aquest no està inscrit en el Registre de Finques o Elaboradors de què disposa el CRAE.

Per ésser inclòs en el registre s'ha de fer la petició al CRAE (C/ Cervantes, 21-Zona., porta 7 28014-Madrid). El Consell mitjançant el seu personal tècnic, fa una visita a la finca i finques del sol·licitant i es proposen les mesures a prendre per a la reconversió i el temps que durarà, tenint en compte el sistema de cultiu anterior.

AGRICULTURA TRADICIONAL I ECOLÒGICA.

També hem de fer veure que agricultura tradicional i agricultura ecològica no són la mateixa cosa. L'experimentació és un mètode fonamental per adquirir coneixement. Per aquesta banda l'agricultura tradicional té un conjunt de tècniques comprovades al llarg del temps i que han fet possible produir aliments i conservar la fertilitat de la terra. L'agricultura ecològica recull alguns principis de l'agricultura tradicional, com per exemple la varietat de les produccions, els rendiments sostinguts, les varietats i races autòctones adaptades a cada lloc, etc...

Tot i això, algunes pràctiques de l'agricultura tradicional s'han de revisar pensant en les noves tecnologies i l'avanç de les ciències aplicades a l'agricultura: química, biològica i ecològica. No s'ha de destruir la matèria orgànica (cremada de rostolls o restes de poda) sinó que s'ha d'incorporar a la capa superior de la terra, no es destrueix la vida microbiana de la terra girant-ne totes les capes, sinó que s'afavoreix amb cultius adequats.

OBJECTIU DE L'AGRICULTURA ECOLÒGICA.

L'article 2n. de les Normes Tècniques de la Denominació Genèrica de l'Agricultura Ecològica els defineix així: "Els termes agricultura ecològica, biològica, orgànica o biodinàmica defineixen un sistema agrari amb l'objectiu fonamental d'obtenir aliments de màxima qualitat respectant el medi ambient i conservant la fertilitat de la terra mitjançant l'ús òptim dels recursos i sense emprar productes químics de síntesi".

L'aspecte més important de l'agricultura ecològica és la no utilització de productes químics de síntesi, que preten la no-contaminació dels aliments, del medi ambient i la no-introducció d'elements aliens a la naturalesa que no es degraden o que ho fan amb dificultat alterant així l'equilibri vital de la terra.

Exposar els objectes de l'Agricultura Ecològica seria molt llarg, també ho seria parlar de les tècniques de cultiu pròpies d'aquesta agricultura. Actualment es poden trobar llibres que parlen de tot això.

El Grup d'Agricultura Ecològica a Mallorca té com a objectius donar a conèixer i ajudar les agricultures que respecten el medi i la salut de les persones i animals.

Podem contactar amb nosaltres si us interessen aquests temes i voleu la nostra col·laboració o ens oferiu la vostra a la següent direcció:

Grup d'Agricultura Ecològica C/ Antoni Maura, 5 -Sencelles.

Text: Maria Antònia Manzanal.
Il·lustració: Maira Hodgkins.

CASA DE LA VILA

SESSIÓ ORDINÀRIA CELEBRADA PER L'AJUNTAMENT EL DIA 27.12.91

Sessió ordinària a la qual hi assistiren tots el regidors. Es prengueren els següents acords:

1- Aprovar, per unanimitat l'acta anterior (29.11.91)

2- Donació de compte grup municipal socialista de les dues persones proposades per formar part de la Comissió d'Estudi dels noms dels carrers i que eren Joan Carbonell Matas i Bartomeu Pastor i Sureda.

3- Proposta de la Batlia d'ahesió al Pla de Millorament de Façanes, que en la seva part dispositiva deia:

a) Adherir-se l'Ajuntament de Maria al Pla de Millorament de Façanes de 1992, promogut per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear.

b) Comprometre's l'Ajuntament a consignar en el Pressupost Municipal de 1992 la quantitat inicial de 500.000' - Ptes. pel referit pla.

c) Facultar al Sr. Batle perquè procedesqui a la firma de tots els documents necessaris per executar el present acord.

d) Remetre el present acord a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports als efectes pertinents.

Els reunits aprovaren íntegrament la Proposta de la Batlia.

4- Aprovació d'encomanar a l'Administració Tributària de l'Estat pels propers exercicis de 1992 i 1993 la totalitat de les funcions de gestió tributària de l'Impost sobre Activitats Econòmiques específiques a l'article 92.2 de la Llei 39/1988, Reguladora de les Hisendes Locals, amb excepció de la recaptació en estar delegada a la C.A.L.B. S'acorda notificar el present acord a la Delegació d'Hisenda de Balears.

5- Elecció de dues festes locals per l'any 1992: d'acord amb la proposta de Batlia, els reunits per unanimitat acordaren:

a) Elegir com a festes locals per a l'any 1992 les següents:

17 de Gener (Sant Antoni) i 8 de Setembre (Mare de Déu).

b) Remetre el present acord a la Direcció Provincial del Ministeri de Treball i Seguretat Social als efectes oportuns.

6- Aprovació de l'actualització de valor de l'inventari de béns i drets municipals referit a

l'any 1991.

7- Precs i preguntes:

a) Francisca Ferriol formulà una pregunta al Sr. Batle sobre el tema de l'asfaltat del camí de "Son Llebre", indicant que hi havia molt poca gent de Maria afectada. El Sr. Batle li contesta que s'acordà amb el Batle de Sta. Margalida, municipi que realitza les obres, que l'Ajuntament de Maria aportaria el que podria pagar dins l'exercici de 1992; no obstant, en el seu dia es portaria el tema al Ple per a la seva decisió.

b) Francisca Ferriol, com a portaveu del grup municipal PP-UM, formulà una altra pregunta al Batle sobre el per què al passat Ple del 29 de novembre havia portat una Proposta per sol·licitar l'asfaltat del "Camí de Roqueta", si ja estava asfaltat al cap de dos o tres dies. El Sr. Batle li contesta que atesa la urgència, vist el deplorable estat del camí, es parlà amb un contratista per fer l'asfaltat i va estar conforme per cobrar amb càrrec al proper exercici de 1992.

c) Francisca Ferriol, formulà la pregunta sobre si ja estaven totalment pagades les obres dels vestidors del camp d'esports. El Batle li contesta que dins el Pressupost de 1991 s'havien pagades totes les factures pendents.

d) Bartomeu Bergas formulà el prec que en el tema de les obres a serveis en col·laboració amb l'INEM si aquest organisme podia avançar el pagament de les subvencions en el moment de la seva concessió, ja que l'Ajuntament està avançant uns diners amb els problemes que això ocasiona a la tresoreria municipal. Li contesta Miquel Mestre, manifestant que sobre aquest tema s'havia insistit cada vegada que havia parlat amb la gent de l'INEM. Recalcant, a més, que les subvencions de la 3a. i la 4a. convocatòria es traspassarien amb el 100% a l'Ajuntament a partir d'haver rebut l'INEM la certificació d'inici d'obres.

e) Pere Ribas, representant del grup municipal Independents de Maria, demanà al Batle sobre la situació de les obres de "Abastament i Sanejamentnt 1ª Fase". El Batle li contesta que havia sol·licitat un informe a l'Enginyer Sr. Martí Vila i que per altra part es formalitzaria a principis de l'any nou l'acta de replanteix i s'iniciarien les obres.

Per acabar, el Batle desitja als assistents bones festes i un feliç any 1992.

SA XERRADETA AMB...

ANGELA MASCARÓ BERGAS

Madò Àngela viu al carrer de Sa Raval, número 5. És filla de Jordi Mascaró Gual i Àngela Bergas Salvà. Nasqué el 15 de desembre de 1901. Eren cinc germans: Na Margalida, en Toni, n'Antònia, n'Àngela i na Catalina. N'Àngela se va casar amb en Martí Ferriol Payeras i tengueren sis fills: N'Antònia, un Joan que morí als quinze dies, un altre Joan, n'Àngela, na Bàrbara i en Jordi. Té dotze néts, onze renéts i els cans cacen.

Madò Àngela no va anar a escola; no pogué tenir aquesta gràcia que altres tengueren. Diu que li haguera agradat, però ni li fou possible. Ella recorda així la seva infantesa: * Als set anys me'n vaig anar, amb el meu germà Toni, a muntanya, a Son Fortè d'Artà. Era la temporada d'olives. Allà n'hi havia moltes. Jo era tan petiteta que tot d'una no en sabia gaire. La primera vegada que buidàrem el paner de les olives, jo només n'havia collit dos ditets i me volien tirar el paner damunt el cap, però no vaig comportar que em passàs altra vegada.

- On vivíeu durant el temps de collir oliva?

* Hi havia una caseta per a les muntanyeres. Mos donaven palla per dormir enterra. Nosaltres dúiem llençols i tapament. A Son Fortè érem més de quaranta. De Maria solíem esser més de vint.

- Quin era el sou per la jornalera?

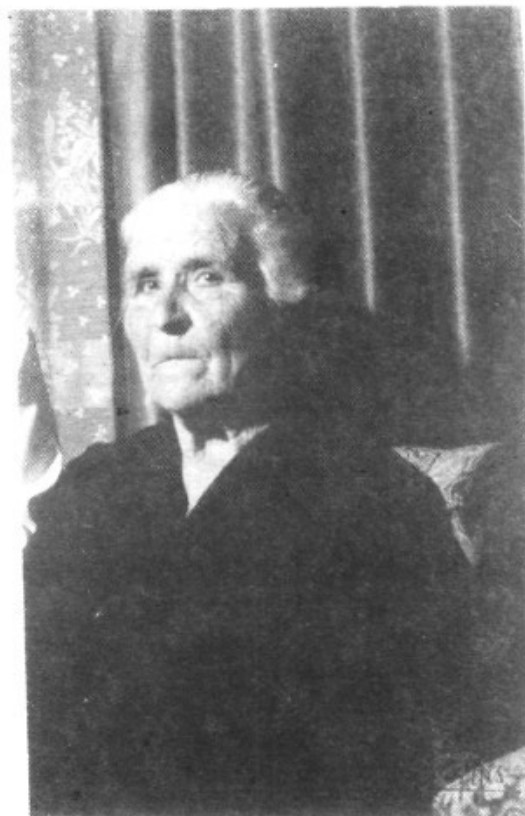
* Mos donaven un velló cada dia i mitja gerra d'oli per temporada. El menjar el dúiem de ca nostra. Mos aixecàvem fosca negra i quan érem a les oliveres encara no hi veien i ja havíem d'haver berenat. A son Fortè hi havia una bona tafona i hi feien oli.

- Hi anàreu molt de temps a muntanya?

* Hi vaig anar uns deu anys. Normalment, quan acabàvem de collir les olives, ens quedàvem una temporada més per cavar les soques de les oliveres i tallar els bordalls.

- I per menjar, com vos arreglàveu?

* De ca nostra dúiem farina, fideus, arròs, so-brassada, etc. En general teníem poca carn. Record que un dia ferírem un gall i el mos partírem un bocinet perhom. Hi havia una filera de fogons i cada grup n'usava un. Cuinàvem per tota la setmana i cada dia l'encalentiem i

menjàvem del mateix. Disfrutàvem d'anar a la tafona i banyar un tros de pa amb oli verjo.

- Hi anava molta de gent a muntanya?

* Quan jo tenia catorze anys, la majoria de gent de Maria anava a la muntanya o a fer feina a les possessions.

- Popularment es diu que les jornaleres es reunien a la plaça de les dones on esperaven que les llogassin. Com era tot això?

* A les onze, les que necessitàvem jornal, anàvem a la plaça de les dones i mos ne dúiem un xipó. Venien amos i patrons d'aquí, de Santa Margalida, de Muro, de Llubí, etc. A l'amo que mos contractava li entregàvem el xipó com a testimoni que volia dir que quedàvem contractades. Solíem fer feina fins el sol post. Mos donaven quatre o cinc peces. Peces de quatre, o sia, quatre cèntims.

Record que un dia mos n'anàrem a ca l'amo en Jordi Blanquet, son pare del metge Blanquet i mos feia fer feina fins que el sol era ben post. Una vegada, una jornalera, cansada de veure que era tard, digué:

Als set anys me'n vaig anar a muntanya

Na Catalina ja és fora
En Llorenç ja està amagat
si teniu ningú llogat
amollau-li que ja és hora.

L'amo va dir: "Anem, anem, que ja mos fan cançons."

- Quina feina féieu?

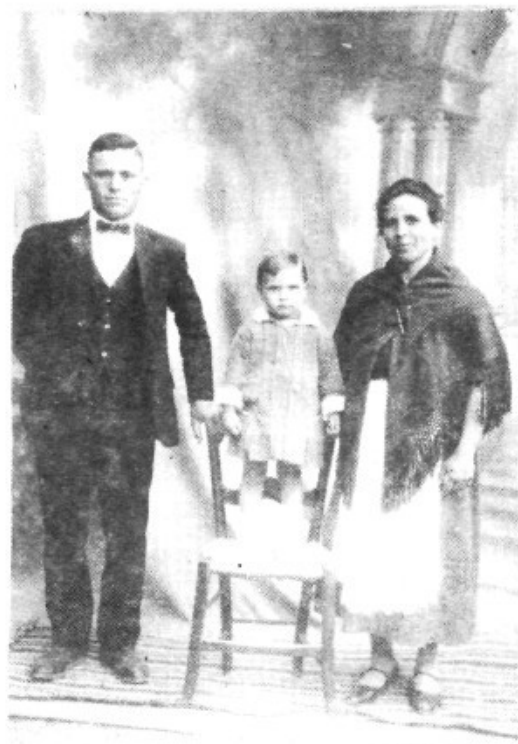
* Entrecavar gra, collir herba, espedregar, donar gra, feixar llenya, segar amb ses falçs i el que es presentàs. Una temporada llarga anàrem a Les Comunes de Petra. Durant aquest temps, a Maria passà una trista desgràcia: dos joves, en Guillem Pastor i en Toni Mas, moriren atrapats per la grava. En aquest temps jo encara era fadrina. Mos avisaren i l'amo ens va deixar un carro amb un ase i anàrem cap al puig on es podia veure els cossos dels dos morts i la gent hi havia encès moltes candeles.

En Toni Mas festejava i l'al.lota, després de mort, li va fer aquesta cançó:

La branca d'alfabaguera
fa planta dins un jardí
i en Toni Mas va morir
atrapat dins sa gravera.

- De fadrina, madò Angela, ja vos han passat moltes coses. Segur que un dia vos enamoràreu i vos casàreu.

* Tenia vint-i-quatre anys quan me vaig casar.

- Vos posàreu un vestit blanc?

* No. Mos casàrem amb roba normal. De l'església anàrem a berenar a ca ma mare. Ella ens va preparar una freixura. Erem la família del meu home i la meva. Record que el capellà mos va dir: "Anau a berenar i que aprofiti". El meu enamorat me va comprar un anell i ell no se'n va posar.

- On anàreu de casada?

* De casada ja venguérem aquí i ja no mos hem mogut mai més.

- Encara que només sigui de passadeta, madò Angela, vos demanàrem alguna explicació sobre els aconteixements odiosos, que han marcat profundament el poble de Maria, allà pel 36.

* Foren anys dolents. Al meu germà Antoni el cridaren quan dormia i el se'n dugueren amb set més cap a Manacor. Els volien matar damunt es Pont des Rafal i tirar-los al torrent, però n'hi va haver un de valent que digué: "Sabeu que han fet aquests homes? Si feis això vos acusaré." Així aconseguí que no els matassin i els tancaren a Manacor. Jo vaig anar corrents a ca ma mare i ella plorava perquè se n'havien duit el seu fill. La dona del meu germà Toni també plorava desesperadament. Record que el meu home, ma mare, jo i una néta, anàrem a veure'l. El que els guardava ens cridà i entràrem. El meu germà ens abraçà a tots amb uns bons plors.

- I què va passar?

* Aquests vuit dugueren més sort que altres, que, per desgràcia, no ho pogueren contar.

Per una mare, és molt cruel veure que se'n duen el seu fill.

Record que jo feia foc al forn, per pastar, i vengué son pare del metge Pelo a avisar-me que els presos tornaven a Maria i que anàs a ca ma mare i allà hi compareixeria. Arribaren a la Casa de la Vila i els donaren la mà. Llavors, cada un a ca seva, i no els molestaren pus.

- Què en deis, madò Angela, de tot això?

* Jo dic que estava molt malament. Feien coses que no estaven bé, que eren injustes. Déu vulga que no ho tornem veure, perquè per una mare és molt cruel veure que se'n duen el seu fill i pensar que hi havia dones contentes que en feien befa i en record una que deia: "Fermau-los fort, que no s'escapin".

- Voleu dir res més sobre això, madò Angela?

* Ja hem vist de tot. Record, com si fos ara, que un dia feren una crida que, el que no anàs a l'escola de dalt seria afusellat i que havien de

deixar les cases ben obertes. Hi havia moltes dones que ploraven.

Que cada qual sigui d'allà on vulgui, que voti el que vulgui, que faci el seu gust, però, que no mos facem mal ni mos matem.

Record que mos feren entregar el blat. Llavors hi havia fam. Recordàvem una cançó antiga:

L'any dotze la fam voltava
Mallorca de cap a cap
qui volia comprar blat
de sis almuds arrassats
dos duros i mig pagava.

Madò Àngela ha estat una jornalera tota la vida. Conta que als setanta anys encara anava a triar bessó i alls a Can Sorto. Però no només es limitava a anar a jornal sinó que també cuidava ca seva, els cinc fills, feia ensaïmades i filava.

- És així, madò Àngela?

* M'agradava fer ensaïmades grosses al forn de ca nostra.

- Contau-nos un poc això de filar.

* Filàvem la llana sense rentar. Anava millor. Una vegada filada la passàvem a l'aspí i llavors la rentàvem. Normalment filava per altra. Vaig filar molt pel metge Blanquet. Filava sobretot a les vetllades. De cànynom fèiem llençols de peça, tovalloles, camises, etc.

- Recordau les comares que assistiren al naixement dels fills?

* Una de Sineu, sa comare Biniali, na Recona i pen Jordi, el darrer, no en vaig haver de menester. Me'n vaig anar a ajudar a s'era i quan tornava el vaig tenir.

Ara madò Àngela mos recorda unes quantes cançons del seu temps:

Del món tragueren els frares
perquè criaven allots
de capellans n'hi ha pocs
que no hagin estat pares.

Na Blanca és la més plantosa
na Biela, altrament,
na Conilla, amatent,
na Tonina, sonadora,
na Doble és cara rodona
falaguera i curiosa
i per fina na Senyora
na Povila, xerradora
més que tota l'altra gent.
Si tenc que dir el que me sent
tot el meu concert el tenc
amb sa polla més hermosa.

Na Pobila és picardosa
i més hermosa la fa
si me vol per festejar,
jo la voldré per casar
que és l'últim medi que hi ha
per no haver de tornar
en es camp a treballar
i estar com una senyora

- Per finalitzar, vos demanariem un consell per la vostra nombrosa família i pel poble.

* Als de la meua família els diria que fessin bonda. No m'han donat queixes mai ni voldria que me n'haguessin de donar. Al poble de Maria li diria que a tothom li vagi bé.

Són consells d'una dona de noranta anys, madò Angela Mascaró Bergas, tota una dona. Davant ella, la seva vida, el seu treball i la seva honradesa, un es treu el capell i es descalça

perquè creu trepitjar terra sagrada.

- Encara vos faríem una altra pregunta. Vos agradaria arribar als cent anys?

* En falten molts. Que venga el que sia. En gràcia de Déu estiguem i res pus.

Idò res pus per avui, madò Angela. Moltes gràcies per tanta amabilitat. Que sempre us conserveu tan xalesta i contenta com ara, que sentigueu sempre el calor de la família i del poble.

Pere Fons

Madò Angela, contenta amb els seus 5 fills

BULLIT DE NOTÍCIES

ENHORABONA A LA REVISTA "BONA PAU".

Aquests dies la localitat de Montuïri i tots els membres de Premsa Forana estam d'enhora bona per la celebració del 40è aniversari de la revista "Bona Pau", dirigida pel nostre "veïnat" l'amo n'Onofre Arbona, secretari també de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca.

Si sempre és motiu de festa el que un mitjà de comunicació celebri un any més de vida, més ho és quan aquest està fet en la nostra llengua. Sense cap dubte, trajectòries com la de la revista "Bona Pau" són motius d'enveja per a tots els qui treballam dins de les nostres possibilitats per la difusió i la conservació de la nostra cultura i la nostra llengua.

El poble de Montuïri, content i orgullós de la seva revista, es va sumar a la festa de celebració i nosaltres no volem esser manco. Molts d'anys més a "Bona Pau" i enhora bona a l'amo en Onofre.

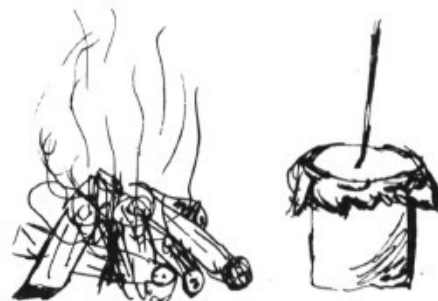

ANYS

OBRES AL POLIESPORTIU MUNICIPAL.

De mica en mica, el recinte del Poliesportiu Municipal va canviant la seva fisonomia. Dies passat l'activitat en ell era notable i com a primers resultats estan la sembrada d'arbres a la part on es troben els vestidors i la colocació de reixa a la part alta de les parets que envolten el camp de futbol. A més, s'ha aixecat un tros de paret del tancat del camp de futbol i en els vestidors s'han colocat més bancs per seure i poder-se canviar, més penjadors i algunes reformes a les dutxes, encara que aquestes no acaben d'estar finalitzades. A la paret que separa el camp de futbol del camp de futbol, s'ha obert un portal i s'ha fet una escala que evita un camí un tant llarg i molest. Així mateix, es fa una rasa per posar-hi els tubs d'electricitat per a una nova instal·lació de focus als dos recintes, major número, més potents i més d'acord amb les necessitats de la joventut del poble.

FOGUERONS I BENEÏDES

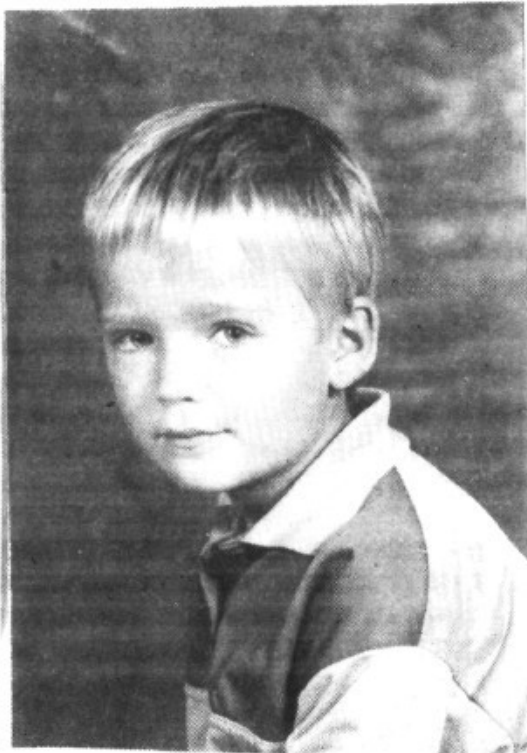
Enguany els foguerons de Sant Antoni foren magres, no per manca de llenya, sinó per qüestions de dates. A la gent de Ciutat no li compensava venir.

En canvi sí foren nombrosos els que es varen fer el Dissabte, dia 18. La cosa està canviant, les tradicions de molts d'anys es van deixant de banda.

El fogueró de l'A.P.A. tingué lloc el dia 20 a les 18 h. amb torrada i begudes pels qui hi anaren i també ball de bot.

Les Beneïdes foren un desastre, les més magres dels darrers anys, per manca de carrosses. Hi ha veus malintencionades que parlen de "Boicot a Maria" per part dels mestres, i on també els quintos, un any més, l'armaren amb les seves gamberrades i a conseqüència de les quals el Rector també els va fugir.

BULLIT DE NOTICIES

EL NADAL A LLUC

Si haguéssiu vist amb quina gràcia el nin, en Joan Gual Riutort, fill dels nostres veïnats mariers Joan Gual i Miquela Riutort, feu el sermó de la Calenda, segur que n'estaríeu encantats. Nosaltres tinguérem el plaer d'escoltar-lo el passat dia 17 de Gener, a la Seu de Palma dins la programació Festes de Sant Sebastià. També gaudírem del cant de la Sibila i de l'anunci de l'àngel, amb acompanyament de l'Escolania de Blavets dirigits per Jaume Palou i a l'orgue, Arnau Reinés.

Era una repetició del Nadal a Lluç, amb direcció teatral de Pere Noguera.

ASSEMBLEA ORDINÀRIA DEL CLUB D'ESCACS

El passat dissabte dia 25 de gener els socs del Club d'Escacs celebraren assemblea ordinària. Aprovaren el pressupost més alt de la seva història (prop de 300.000 pta.) i un ambiciós projecte d'activitats per a l'any 92. D'aquestes podem destacar el torneig de partides ràpides que es farà per Pasqua i l'Open de la Mare de Déu, on per primera vegada hi haurà premis en metàl·lic.

LES TRES REINES MAGUES

El "Dissabte dels Reis", dia 5 de Gener, a les 18'30 h. arribaren al nostre poble SS.MM. els Reis d'Orient i es presentaren als nins a l'església i quedaren per a l'endemà. No pogueren estar molt de temps ja que xeparen la missa per la meitat. La cosa fou que llevors ni els feels ni el capellà sabien quina part restava de la missa.

La diada dels Reis començà amb l'assistència de SS.MM. a l'Ofici i adoraren al Nin del Betlem. Seguidament, una vegada acabat l'ofici, començaren amb el repartiment de les joguines que durant tres dies s'havien arreglat al local parroquial.

S'encargaren de l'organització, recollida i repartiment un grup d'animoses i valentes jovenetes que des d'aquí animam a que segueixin amb aquesta activitat per alegrar els petits.

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Pere Joan Oliver Munar, que morí a l'edat de 75 anys. Vivia al carrer de la Mare de Déu, número 1.

Què descansi en pau.

BENVINGUTS:

En Pere Mas Quetglas va néixer dia 5 de gener. Els seus pares són n'Antoni Mas Negre i na Francisca Quetglas Mas.

En Miquel Mas Martorell va néixer el dia 22 de gener. Els seus pares són en Gaspar Mas Mas i n'Antònia Martorell Oliver.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Josep Oliver Perelló i na Joana Mas Mayol es casaren el passat dia 25 de gener.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT		525002
	Fax	525194
METGE		525265
APOTECARIA		525020
ESCOLA DE DALT		525083
ESCOLA DE BAIX		525252
CA SES MONGES		525144
LOCAL 3ª EDAT		525564
PARRÒQUIA		525033
GESA INCA: AVARIES		500700
BOMBERS		085
AMBULATORI D'INCA		502850
SON DURETA (Centraleta)		175000
AMBULANCIES S.S. (INCA)		502850
AMBULANCIES		200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS DE LA CAIB (INCA)		505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA D'INCA		505112
		505150

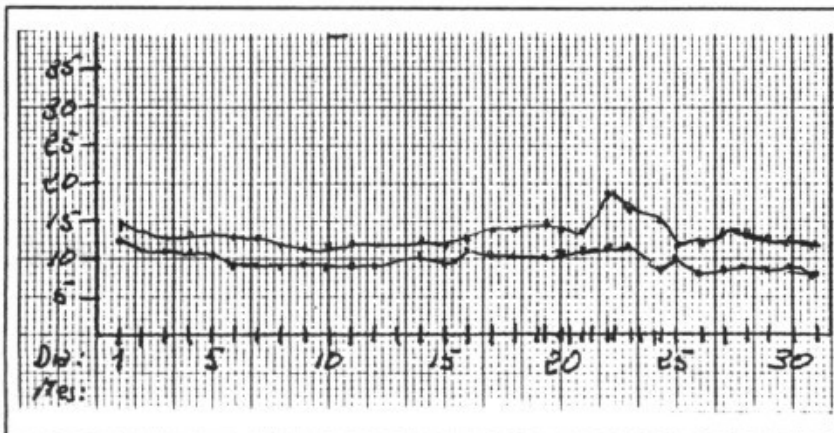
SERVEIS SANITARIS

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al **855043**
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

FLUVIDEIRA	
Dia3	7l
Dia4	4
Dia11	2l
Dia12	5l
Dia14	4
Dia15	5l
TOTAL: 27LITRES	

Temperatura Màxima	19°C (Dia 22)
Temperatura mínima	8°C (Dies 24 i 26)
Temperatura Mitjana	11,4°C
Mitjana màximes	13°C
Mitjana mínimes	9,7°C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Tempspassat

FEBRER de 1987

- Parts i quarts subvencionant.
- L'aigua.
- Sa candidatura progressista ja està en marxa.
- La Llei de Normalització Lingüística.
- Els estudiants al carrer.
- Carrerany Esportiu: "II Festa del Pedal".

FEBRER de 1988

- Un exemple de laboriositat.
- Sa Farinera.
- La columna de la llengua: "De baix a dalt, del més petit al més gran"
- La Salut ho és tot: "Els antibiòtics".
- Sa Xerradeta amb l'amo En Magí "Nadal".
- Correu Obert: Sr. Batle, així no anam!
- La cafeïna.

FEBRER de 1989

- La societat consumista.
- Els Reis, foguerons de Sant Antoni i Sant Sebastià.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Lluç Flol.
- Les beneïdes de Sant Antoni.
- Els escolars de Maria.
- Pàgina sanitària: El Grip.
- Dit i no fet.
- Carrerany Esportiu: Perico Delgado als ciclistes de Maria de la Salut.

FEBRER de 1990

- Codi europeu contra el càncer.
- Sobre les Normes Subsidiàries a Maria i l'impacte ambiental a Montblanc.

FLUVIDEIRA 1991

Gener	148 litres
Febrer	97 "
Març	235 "
Abril	485 "
Miig	119 "
Juny	16 "
Juliol	0 "
Agost	23 "
Setembre	64 "
Octubre	755 "
Novembre	285 "
Desembre	27 "
TOTAL:	666 LITRES

DARRERS 5 ANYS

1987	616 litres
1988	438 "
1989	580 "
1990	727 "
1991	665 "

- Festes de Nadal i Sant Antoni.
- Sa Xerradeta amb l'amo Andreu Forteza "Es Marxandet".
- Repercussions de la urbanització de Montblanc.
- Carrerany Esportiu: Campionat d'Espanya de trial junior i juvenil B a Maria.

FEBRER de 1991

- Memòria R.A.M.: Els Funerals.
- L'Església de Maria: Aproximació a la seva història.
- Casa de la Vila: El pou ja raja.
- Sa Xerradeta amb Don Gabriel Server Capó, Rector de Maria, al 33.
- La situació de l'ametlla a Mallorca.
- Imatges del Reis i de la Festa de Sant Antoni.
- Jaume Vidal Alcover, en el record.
- Acollida extraordinària a l'exposició "NADAL DA TERRA".
- Diumenge musical.
- Carrerany Esportiu: La Volta Ciclista a Espanya passarà per Maria.
- Feim Carrerany: Excursió a la Vall de Coanegra.

XV MOSTRA DE LA CANÇÓ INFANTIL I JUVENIL

El passat diumenge, dia 26 de Gener, vint-i-vuit grups d'esplai, uns 800 nins i els seus respectius monitors, presentaren les seves cançons a l'Auditori de Palma, davant un nombrós i entusiaste públic que l'omplia de gom a gom, uns 3000 assistents.

La Mostra, que durà un total de sis hores, en jornades de matí i horabaixa, comptà per primera vegada amb la participació del Grup d'Esplai local, Es Rebrot. Podem dir que ens va agradar la seva actuació.

Actuaren el dematí i sortiren en segon lloc. Molts de grups duïen un acompanyament musical molt nombrós però no tenien vocalistes. Els nostres, i no és apassionament, vint-i-tres nins i nines en total, es deixaren sentir ja que hagueren de suplir la manca de músics. L'acompanyament musical fou d'En Fèlix Aguiló, professor de l'Escola de Música, al piano i que també és l'autor de la musica.

La lletra de la cançó és la següent:

ELS REBROTINS

Avui és el dia de la presentació d'una nova música, d'una nova cançó. Tenim problemes d'imaginació de concordància per la cançó.

Tots els rebrotins
hi han posat part.
Tots els rebrotins
... de l'esplai.(Bis)

Però amb esperit i amb molta il.lusió férem qualque cosa amb emoció cercant paraules que acabassin amb "o" poguèrem seguir amb la cançó.

Tots els ...

Aquest és el resultat de tants de malsdecaps cercant la inspiració ens vàrem bidar el cap. Si vos ha agradat aixecam tots les mans i cantem tots plegats.

Tots els ...

En són els autors els monitors i els nins, ja que com diu la tornada "Tots els rebrotins hi hem posat part".

Organitza la XV Mostra "l'Esplai de les Illes" i els organitzadors volgueren dedicar-la a Xisco Alemany, persona molt arrelada i estimada en el món de l'esplai mallorquí i que feia pocs dies que havia mort.

Animi, i a començar a pensar en la de l'any qui ve.

Onofre Sureda Ribas.

CONCERT DE NADAL DE L'ESCOLA DE MÚSICA

El passat Diumenge, dia 29 de Desembre, a l'Escola de Baix i a les 11'45 h. tengué lloc el ja tradicional Concert de Nadal a càrrec dels alumnes de l'Escola de Música de Maria de la Salut.

El repartiment fou el següent:

- Fca. M^a. Ribas Vicente Estudi N° 20 d'En Beyer.
- Catalina Sureda Estudi N° 10 d'En Beyer (A 4 mans).
- Francisca Perelló Estudi N° 11 i 23 d'En Beyer.
- Margalida Ferriol Estudi n° 15 d'En Bach.
- Catalina I. Barceló 1ª Part d'una Sonatina.
- Jaume Ferriol Martí Sonatina n° 5
- Margalida Perelló Salom Estudi n° 40 de Bela Bartok.
- Pere Ribas Vicente Estudi n° 40 d'En Czerny.
- Margalida Fca. Buñola Inocencia de Burgmuller.
- Joana M^a. Pastor Sonatina n° 1 d'En Kuhlau.
- Beneta Bunyola Sinkkonen Sonatina n° 2 d'En Clementi.
- Maribel Font Mestre Preludi n° 2 d'En Bach.
- Antònia M^a. Sureda Estudi n° 2 d'En Heller.
- Margalida Quetglas Vicens Invenció d'En Bach.
- Catalina Sureda i Antònia M^a. Sureda Duet de Violí i Piano.
- Catalina Quetglas Vicens i Fèlix Aguiló."Claro de Luna" de Beethoven. Duo de violí i piano.

Feia "un dia de Reis" i el pati de l'Escola de ses Nines es va omplir.

Aquest ha estat el primer dels actes que pensam fer aquest curs en què celebrem el Vè Aniversari.

Podem avançar que el dia 7 de Març es farà

el proper acte musical. Serà l'actuació de la Banda de Petra amb temes sobre pel.lícules. Sobre aquest tendreu més informació a la revista del mes de Març.

Onofre Sureda Ribas.

LA PARAULA DE L'OPOSICIÓ A L'AJUNTAMENT DE MARIA

En relació amb els fets ocorreguts a l'Ajuntament de Maria de la Salut en quant a les adjudicacions de les obres de "ABASTIMENT I SANEJAMENT 1ª I 2ª FASE", així com amb les informacions aparegudes en un determinat medi de premsa escrita, els tres representants del Grup Municipal del PP-UM, volem fer constar el següent:

1.- Les referides obres, en la seva "1ª FASE", s'adjudicaren definitivament en la sessió extraordinària urgent celebrada el dia 4 de Novembre de 1991.

Les referides obres es tramitaren per Concurs Urgent, ja que junt als informes tècnics per adoptar aquest sistema, les obres estaven incloses dins el Pla d'Obres i Serveis del CIM de 1990.

L'adjudicatari resultà ser l'empresa "Construcciones Jaume, S.A." pel preu de 119.500.000 pts (sobre el tipus de 120.161.290 ptes; executant les obres en el termini de 6 mesos, millorant els 12 mesos del projecte) i a donar preferència a les empreses locals per a la subcontractació de determinades partides del projecte.

D'acord amb els preceptius informes de l'enginyer-director de les obres i de l'aparellador municipal l'oferta més avançada en tot el seu conjunt era la presentada per "Construcciones Jaume, S.A."

Les demés ofertes eren bastant inferiors, quedant en segon lloc l'empresa "Auxini, S.A." i en tercer lloc la A.T.E. Tecnosport Llabrés Feliu i Sa Marina Insular, tot en base a les valoracions realitzades pels tècnics citats.

Per tant l'adjudicació del Concurs era evident. Però ja aquí el Sr. Batle i el seu equip de govern del PSOE (que ostenten la majoria absoluta) pareix que no els degué agradar l'adjudicatari perquè en la sessió plenària del 30 d'Octubre de 1991, el Sr Batle, argumentant voler tenir més informació (despreciant els informes dels dos tècnics) retirà l'adjudicació de la 1ª Fase de l'ordre del dia, retrassant l'adjudicació, la qual tingué lloc el dia 4 de Novembre de 1991.

S'ha de destacar que l'informe sol·licitat pel Sr. Batle "a qualcú del seu partit" encara esperant que es digni fer-lo públic, o el doni per escrit o, al menys, ens hagués comunicat, el dia del ple, el seu resultat.

2.- Com a conseqüència de diverses reunions i comissió informativa prèvies a l'adjudicació de les obres en la seva "1ª Fase", hi hagué un "CONSENS" general, o almeys ningú indicà el contrari a fi de què i en vistes al manifestat pels tècnics, seria bo per l'interès de l'Ajuntament adjudicar les obres de la 2ª Fase pel sistema de contractació directa "per causes tècniques", tot això, segons informe i consell donat per l'enginyer-director de les obres. La qual cosa fou executada, ja que el Sr. Batle retirà, també de l'ordre del dia del Ple del 30 d'Octubre de 1991, el concurs de les referides obres en la seva 2ª Fase i ordenà que es desconvocàs mitjançant edicte de rectificació que publicà el BOCAIB dia 12 de Novembre de 1991.

3.- Després d'una reunió mantinguda en el CIM el dia 18 de Novembre de 1991, per a tractar diversos aspectes de les obres de la 1ª Fase, el Sr Batle així com el Primer Tinent de Batle Miquel Mestre, estigueren "absolutament d'acord" en què l'enginyer director de les obres de la 2ª Fase (que és el mateix que les de la primera) i el tècnic de l'empresa "Construcciones Jaume, S.A." es posassin d'acord per ajustar quantitats, realitzar les valoracions justificades i se senyalàs una oferta de millores per a la segona fase, acordant-se, a més, que per exposar tot el realitzat per ambdós tècnics se fes una reunió el divendres dia 22 de Novembre de 1991 a l'ajuntament de Maria, amb l'assistència de tots els regidors, tècnics i empresa; entenent-se que s'hauria d'adjudicar les obres de la 2ª Fase a la mateixa empresa que ra en aquell moment adjudicatària de les obres en la seva 1ª Fase, la qual cosa era reafirmat per l'enginyer director en aquest sentit.

4.- L'assenyalat divendres se celebrà la reunió en la qual després d'una exposició pel referit enginyer director de les obres i pel tècnic de l'empresa s'explicaren les valoracions de les millores i se realitzà l'oferta de realitzar un 11% de les millores destinades a asfaltar de carrers, per on es fa-rien les síquies.

Després d'una "discrepància" del Sr. Batle exigint que s'hi incloguessin com a millores "l'obertura de diversos carrers" que vénen contemplats dins les Normes Subsidiàries com a Unitats d'Actuació Aïllades (la qual cosa implica una illegalitat manifesta i greu), així com exigint a l'empresa que presentàs (sic) el document d'haver arribat a un acord de sub-contractar les obres a l'empresa local Fonthisa (una altra il.legalitat flagrant), s'acordà que el Ple Extraordinari per a adjudicar les obres de la 2ª Fase, tendria lloc el dimecres, dia 27 de Novembre de 1991.

5.- Però vet aquí el nostre astorament: el dia

citat no se celebra cap ple i se'ns convoca a una altre ple pel divendres, dia 29 de Novembre de 1991, sense cap explicació ni citació prèvia de comissió informativa per part del Sr. Batle; imaginant-nos que l'equip de govern en preparava qualque una al marge del contractat, però sense imaginar el que llavors passaria.

6.- I a la fi arribam al dia de la celebració del Ple de l'adjudicació definitiva de les obres de la 2ª Fase. I aquí arriba el "COLMO": El Sr. Batle proposa l'adjudicació a la U.T.E. Fonthisa-Llull Sastre, que havien duit o entregat altres dues ofertes de diferents empreses. L'argumentació del Sr. Batle per a proposar aquesta adjudicació a darreríssima hora era tan sibilina i tan poc documentada que ni el mateix Sr. Batle entenia els "arguments" que donava, ni tan sols entenia els números que intentava, ni, suposam, entén el que és una execució material d'un pressupost de contracte; ignorant, finalment, totes les actuacions fetes, com si s'hagués fet un rentat de cervell.

Per altre costat el número 2, Miquel Mestre, argumentà que no podia tolerar les "coaccions" (sic) de l'empresa "Construcciones Jaume, S.A."

Davant tanta cara dura i presa de pèl, el nostre regidor Bartomeu Bergas, regidor d'obres en la passada Corporació, digué **MENTIDER** al Batle, per negar haver afirmat que les obres de la 2ª Fase s'adjudicarien a la mateixa empresa que obtingué les obres de la 1ª Fase.

Creim que el Sr. Batle bravejà d'un **CINISME TOTAL**, en base a tot l'exposat anteriorment en les diverses reunions i comissions informatives hagudes a l'efecte, i per altra part, si hi hagués hagut "coaccions", el seu deure, ja que ells actuen tan diligentment, era denunciar-les, però, com expliquen la visita del Sr. Batle i el número 2 del PSOE a les oficines d'una empresa un dia horabaixa?

Davant tal cinisme per part del Sr. Batle, el regidor Bartomeu Bergas, ja indignat davant la falta d'arguments vàlids esgrimits senyalà que el Sr. Batle havia rebut un sobre "bai mà" d'una empresa oferint un 10% de millores o baixa per a les obres de la 1ª Fase, una vegada ja acabat el plaç de presentació de proposicions i abans de celebrar-se l'adjudicació definitiva, el qual bé s'havia guardat el Sr. Batle de donar-lo a conèixer als regidors; però que quedi ben clar que el Sr. Bergas en cap moment digué "lladre" al Sr. Batle, sinó que fou el propi Batle qui afirmà: "Ara ja m'has dit lladre" (Si ho digué seria ...)

Per tant, disposant el nostre regidor de l'escrit de data 17 d'octubre de 1991 (reordem

que les proposicions se presentaren fins el dia 16 d'octubre), es pel que digué mentider al senyor batle, així com pels altres motius indicats.

Per tot l'exposat i davant les opinions que s'han vessat sobre el tema, volem manifestar a l'opinió pública i en especial al poble de Maria de la Salut, el que segueix:

a) El Sr. Batle, recolzat pel seu equip de govern, ha abusat de la nostra bona fe i col·laboració.

b) El Sr. Batle ha manifestat un parell de vegades, inclús a nivell personal, que sempre considerava que s'havia d'adjudicar la 2ª Fase a a mateixa empresa adjudicatària que la 1ª Fase. De tot això, malgrat la seva negativa a admitir-ho, estan els tècnics com a testimonis.

c) Veim "anormal" que si en la reunió citada del 22-11-91 es decideix celebrar el Ple per a l'adjudicació de les obres de la 2ª Fase per e dimecres, dia 27 de Novembre de 1991, a documentació de les empreses per a les indicades obres estan datades el dia 25-11-91, i així mateix, foren presentades pel Sr. Batle i el seu equip per adjudicar les obres de la 2ª Fase, i existint l'escrit de data 17-10-91, ja citat, un dia després d'haver acabat el plaç per a la 1ª Fase i dos dies abans de l'obertura de pliques.

f) Volem que, apart de "no jugar amb nosaltres", es respecti la legalitat. Per això, tenint la documentació precisa i sabent endemés, que un dia abans de a celebració del Ple de l'adjudicació, el Sr. Batle i el seu número 2, Miquel Mestre, visitaren e Tècnic Director de les obres demanant-se els "números" fets de les valoracions, és per la qual cosa veim mentida, falsetat, mala fe i atres coses en l'actuació seguida pel Sr. Batle i el seu equip de govern, reservant-nos, per això, les pertinents mesures legals o de tot tipus per a impugnar l'acord d'adjudicació per desaparèixer la causa que motivà l'adjudicació directa per "causes tècniques", com, així mateix, sense perjudici d'examinar a documentació presentada per la U.T.E. adjudicatària, i per atra banda demostrar que el manifestat pel membre del nostre grup municipal, Bartomeu Bergas, s'ajusta a la realitat dels fets.

Nosaltres trobam molt extrany que ni l'empresa Fonthisa ni el Sr. Alcalde es dignassin a dir-nos que tenien intenció d'adjudicar les obres de la 2ª Fase directament a l'empresa Fonthisa-Llull Sastre. Així ens confirmen el poc que tenen en compte als demés regidors i això fa sospitar que hi pugui haver quaque cosa baixa.

Que consti que mai anàrem en contra de l'empresa Fonthisa-Llull Sastre, sinó que

sempre defensarem a legalitat i els interessos del poble de Maria.

El regidor del grup Independents de Maria, Pere Ribas, ens ha manifestat també el seu acord amb aquest escrit i la seva repulsa a la manera d'actuar de la majoria municipal.

Per tot això, que l'opinió pública i, sobre tot, el poble de Maria jutgi i tregui es seves conclusions.

Grup Municipal del PP-UM.

CONTESTA A PINTÉ EN AMPLE

De la sessió ordinària del dia 27 de setembre de 1991.

Punt 6: Precs i preguntes.

En aquest apartat es formularen:

El primer tinent batle, Sr. Miquel Mestre pregunta al regidor Sr. Jaume Bergas, com ho ferien per no fer pagar res al poble en les obres d'abastament i sanejament i al mateix temps formulà el prec de què si sabien la solució i no l'explicaven seria el poble el gran perjudicat.

I no hi hagué cap contestació per part del Sr. Jaume Bergas però sí n'hi hagué per part de la Sra. Francisca Ferriol, dient que demanant doblers d'allà on n'hi havia i ells sabien tan com nosaltres on les podien demanar.

Però resulta que els regidors del PSOE s'ho cuinen i s'ho mengen així com els agrada i se'n riuen dels altres regidors, com quan de paraula diuen una cosa i quan hi tornen diuen l'altra. Es necessari que la gent se'n temi del que es fa i no només del que diuen.

El nostre batle és molt bo per prometre de paraula, com ha fet amb el batle de Santa Margalida, amb el qual s'ha compromès a arreglar el camí de Son Llebre a mitges, allà no hi ha cap veí de Maria que hi tengui. L'arreglo d'aquest camí afecta a uns 1800 metres fins a Son Jeroni. Hi entra, endemés de l'asfaltat, l'ampliació fins a una amplària de quatre metres i mig. Les obres, segons el batle de Santa Margalida, tindran un cost de 5000 pts. el metre.

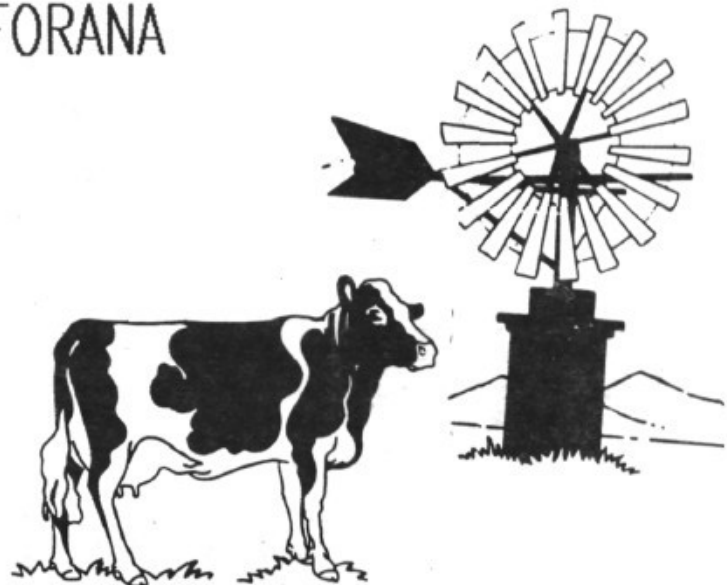
No valdria més arreglar els camins en els quals hi tenim els mariers?

Grup Municipal del Partit Popular

TROBADA DEL CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA, PERE J. MOREY, AMB LA PREMSA FORANA

El passat Divendres dia 31 de Gener, al Celler Sa Travessa d'Inca, els membres de la Premsa Forana tinguérem una trobada amb el Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Comunitat Autònoma, P.J. Morey i els seus Directors Generals.

Després de sopar (ben sopats) el Conseller ens anà informant del profund canvi que l'entrada a la CEE ha suposat per a l'agricultura i per al pagès. Digué que la intenció de la CEE no és tant subvencionar el producte com el productor. És a dir s'intenta que el pagès tingui una renda fixa a part de la seva producció, no com ara que se subvencionava els preus afavorint qui més produïa. Informà també que el percentatge de població europea que es dedica a l'agricultura és del 6 o 7%, mentre que a l'estat espanyol arriba al 13%. A les Balears aquest percentatge només arriba al 4% de la seva població, cosa que implica que la política a fer aquí no és la d'eliminar més pagesos, sinó de mantenir aquest percentatge i fins i tot augmentar-lo, a través d'una política d'ajudes a l'agricultor, independentment de la seva producció. Digué, entre altres coses que mantenir el paisatge

agrícola a Mallorca és fonamental per al sector turístic, i que d'això només se'n podia ocupar el pagès si tenia uns guanys assegurats.

Després s'obrí un debat, que s'allargà fins a mitjanit, i en el qual sortiren temes com: l'agroturisme, el turisme rural, els escorxadors (digué que no n'hi ha cap que compleixi la normativa europea), les cambres agràries, cooperatives, Sa Marineta, etc.

Carrerany Esportiu

L'EQUIP DE FONTHISA PAREIX QUE DESPERTA.

Els darrers resultats aconseguits per l'equip de futbol de Fonthisa pareixen confirmar que desperta i comença a aconseguir punts per tal de col·locar-se al lloc que en principi pareixia ésser el seu en aquesta temporada 91/92 del Campionat de Futbol d'Empreses. Després de disputar setze partits, són onze punts els que es registren en el seu caseller, la qual cosa situa l'equip en el setè lloc de la taula classificatòria.

Pareix que s'han deixat enrera els fluixos resultats i les golejades en contra i l'equip una vegada més rodant ha canviat el seu joc tímid i poc convincent. El màxim goleador és Miquel Pastor, que en el seu lloc de davanter centre resol moltes de les situacions de gol que els seus companys creen. Tots aporten el seu gra per sortir endavant. Com a anècdota, cal dir que instants abans de guanyar el líder, Rte. Tropical, aquí a Maria, alguns atrevits es jugaren un sopar si s'aconseguia la victòria. Aquesta va arribar i ja es duu un sopar de sardines i un altre de costelles. La cosa encara no ha acabat i un altre valent ha promès un sopar si aconseguim arribar als 15 punts. En això estam.

Jaume Mestre

FUTBOLEMPRESSES

GRUP C

Fonthisa, 5 - Afici. Consell, 4
 Caf. La Penya, 3 - Autesc. Levante, 1
 FC Bar Martorell, 2 - Es Forat, 3
 El Porvenir, 1 - Rte. Tropical, 1
 Casa Reg. Murciana, 7 - UD Son Oliva, 0
 Comercial Marí - Descansa

Es Forat.....	15	14	0	1	66	13	28
Rte. Tropical.....	15	12	1	2	59	17	25
El Porvenir.....	15	10	2	3	40	27	22
Comercial Marí.....	15	9	2	4	37	25	20
Casa Reg. Murciana.....	15	7	3	5	39	30	17
Afici. Consell.....	16	7	2	7	32	27	16
Fonthisa.....	16	4	3	9	34	67	11
FC Bar Martorell.....	15	2	5	8	23	38	10
Caf. La Penya.....	16	4	1	11	22	51	9
Autesc. Levante.....	16	3	2	11	25	44	8
UD Son Oliva.....	16	3	1	12	24	52	7

CONFERÈNCIA DE MEDICINA ESPORTIVA.

El proper divendres dia 14 de Febrer, organitzat pel Club Ciclista Maria de la Salut, els metges Teo Cabanes i Tomeu Marí, oferiran una conferència de Medicina Esportiva, aprofundint en el ciclisme. Aquest acte començarà a les set i mitja del capvespre amb la projecció d'un vídeo d'una hora de durada sobre la passada edició del Tour de França que va guanyar el navarrès Miguel Indurain.

Els metges, il·lustraran la seva exposició amb la projecció d'una important col·lecció de diapositives. Els temes bàsics de la conferència seran els següents:

- Descripció de les lesions més freqüents a la pràctica ciclista.
- Importància de les revisions mèdiques per als esportistes.
- Autocontrol de les pulsacions i del ritme cardíac.
- Preparació del ciclista: exercicis físics, entrenaments de carretera i de pista, sèries, utilització del pinyó fixe.
- Importància de la hidratació i l'alimentació del ciclista tot al llarg de la temporada competitiva.
- Les dietes: d'entrenament, de competició i de recuperació.
- Els nous materials esportius.
- Resultats de les revisions mèdiques efectuades als corredors del Club Ciclista de Maria de la Salut.

Al final d'aquest acte, el qual es desenvoluparà al saló d'actes de l'edifici de la 3ª Edat, els assistents podran fer tantes preguntes i consultes com desitgin als metges, Teo Cabanes, de la selecció nacional olímpica i a Tomeu Marí, de la Territorial Balear.

PLA DE MALLORCA.

El passat dissabte 25 de Gener, els representants de les distintes entitats organitzadores del trofeu ciclista "Pla de Mallorca", se reuniren al restaurant "El Cruce" de Vilafranca, amb l'objectiu de continuar els preparatius per a l'edició de la temporada 92, la vuitena, que continuarà amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca i dels distintes ajuntaments de les localitats de la nostra comarca. De manera semblant als anys anteriors, la denominació

Carrerany Esportiu

continuarà com a "Gran Premi La Caixa".

Com a dades més significatives cal destacar que les competicions començaran el diumenge dia 26 d'abril amb una etapa cronometrada individual, organitzada pel Club Ciclista Maria de la Salut i patrocinada per l'Ajuntament. Com l'any pasat tindrà sortida a la Plaça des Mercat de Sineu i l'arribada a la nostra localitat després de totalitzar sis quilòmetres.

La jornada final de la competició se celebrarà el diumenge del set de juny, a Sencelles, sobre un itinerari diferent del de la segona etapa del "Pla-91". Les etapes restants tendran com línia de meta a Muro, Lloret, Petra, Sineu i Sant Joan sobre el mateix itinerari dels anys anteriors. Tan sols cal remarcar que, quasi segur, per motiu de les obres de pavimentació de les carreteres, des de Llubí, la caravana ciclista haurà de partir cap a Sa Verdura per girar després en direcció a Muro. Això sí, pot ser que la variant més destacada i comentada sia la de Petra ja que, si les obres de canalització ho permeten, tindrà la pancarta de meta final a l'entrada el camp de tir del Puig de Bonany.

Molt poques variacions a les classificacions complementàries, metes volants, muntanya, regularitat i equip, a més de la general absoluta i les individuals a cada categoria. Els trofeus de totes les classificacions acumulades se lliuraran al sopar i acte de cloenda que celebrarem el divendres dia 12 de juny al restaurant "El Cruce" de Vilafranca.

Per tal de no perdre el caràcter popular d'aquest prova, el diumenge següent, dia 14 de juny, quasi segur a Santa Margalida, organitzarem una gran cicloturistada, a la qual hi podran participar totes les persones que ho desitgin, dones, homes o infants, ja que el quilometratge no superarà els deu quilòmetres. A la finalització hi haurà obsequis, begudes i regals pels participants.

TROFEU PASQUA-MEMORIAL TOMEU BERGAS.

El Club Ciclista Maria de la Salut, està ja treballant en l'organització d'una nova edició del "Trofeu Pasqua-Memorial Tomeu Bergas", el qual com l'any pasat se celebrarà el diumenge de la Setmana Santa. Hi participaran ciclistes de les categories aleví, infantil,

fèmines, cadet i socials, sobre un programa d'horabaixa i uns itineraris que dependran de la situació de les obres de canalització d'aigües. No oblidam tampoc, que dos dies abans, el Divendres Sant, anirem tots plegats a Lluc, en la tradicional jornada de companyonia.

C.C. Maria de la Salut.

ANTONI PONT, CAMPIÓ DEL V TORNEIG DE NADAL.

Els dissabtes 28 de desembre i el 4 de gener, se celebrà el tradicional torneig nadalenc en la modalitat de semi-ràpides a 15 minuts.

Vint-i-sis participants començaren el campionat, destacant l'assistència d'escaquistes de Calvià, Algaida, Son Oliva, Marratxí, Maria,... Entre els més qualificats: Antoni Pont (dues vegades campió de Mallorca i actual núm. 1 en el "ranking" mallorquí), Santi Andreu, Jeroni Bergas, Cati Boix, M. Pons, Santiago Juan,...

Hi havia un bon estol de figures que asseguren espectacle i emoció, ingredients bàsics per gaudir d'aquest joc-ciència-esport.

A la segona jornada hi hagué una incidència trista quan en Santi Andreu caigué per l'escala de ca seva, cosa que motivà la seva retirada i la de la seva dona na Cati Boix, una de les millors escaquistes de Mallorca. Des d'aquestes pàgines li desitjam una ràpida recuperació.

Si analitzam el torneig s'ha de dir que el gran favorit, Toni Pont, no fallà i demostrà un nivell excel·lent amb una gran gamma de posicions i estratègies que destrossaren tots els seus rivals; sols unes taules dels vuits punts possibles demostraren la seva autoritat, i així es va refer del quart lloc de l'any passat, on encara recordam la seva gran partida davant del Mestre Internacional, el soviètic Boris Zlonitk.

Els altres participants demostraren un gran nivell. La lluita pels llocs d'honor entre Santiago Juan, Jeroni Bergas i Miquel Pons, tots tres empatats amb 6 punts, s'hagué de resoldre per coeficients.

També hem d'avaluar com a molt positiva la col·laboració de l'Ajuntament de Maria i del Bar Ca's Xigaler, que donaren suport a un torneig que poc a poc s'està guanyant un prestigi dins els ambients escaquistes. Recordem que actualment és l'únic dins Mallorca que utilitza el sistema de partides semi-ràpides.

Carrerany Esportiu

Finalment hem de ressaltar la felicitació de tots els clubs participants als organitzadors pel bon funcionament del torneig a tots els nivells: material, tracte rebut, àrbitre,...

JA COMENÇA EL CAMPIONAT PER EQUIPS

El primer dissabte de febrer, els equips del nostre Club ja es tornen a posar en funcionament. El fet de tornar de tornar a recuperar la 1a Categoria i la il·lusió per mantenir-la implica una gran responsabilitat, ja que s'han necessitat 10 anys per tornar a entrar dins l'èlite escaquista mallorquina. Aquest serà el calendari del mes de febrer:

MARIA DE LA SALUT - Andratx
 Porreres - MARIA DE LA SALUT
 MARIA DE LA SALUT - Palma Bahía
 Marratxí - MARIA DE LA SALUT
 MARIA DE LA SALUT - Costa de Calvià A.S.

L'equip de 3a. debutarà al camp del Son Oliva. Com que ells utilitzen el sistema suís desconexem el calendari dels altres enfrontaments.

Esperem que els objectius de mantenir l'equip a 1a. i de promocionar amb el de 3a. siguin una realitat i que l'èxit d'aquesta temporada no sigui inferior al de la passada.

ENRIC POZO MAS

CLASSIFICACIÓ FINAL V TORNEIG D'ESCACCS SEMI-RÀPIDES NADAL 1991

LLOC	JUGADOR	CLUB	PUNTS
1.	Antoni Pont	Costa de Calvià	7,5
2.	Santiago Juan	Son Oliva	6
3.	Jeroni Bergas	Maria de la Salut	6
4.	Miquel Pons	Costa de Calvià	6
5.	Miquel Ferriol	Maria de la Salut	5

Àrbitre: Enric Pozo Mas

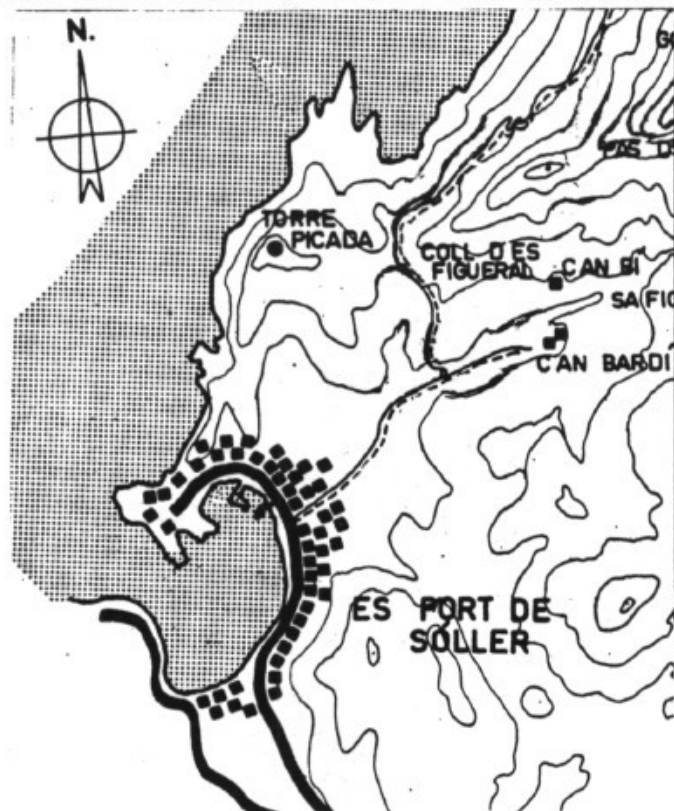

Antoni Pont, Campió del V Torneig de Nadal de SEMI-RÀPIDES

FEIM CARRERANY

Com ja és normal, durant el mes de Gener no feim excursió. Les fotografies pertanyen a les dues darreres.

Pel mes de Febrer tenim previst arribar fins a SA TORRE PICADA de Sóller.

Puig de Maria (Pollença).

La intenció és partir amb cotxes des de la Plaça des Pou a les 9'30 h. fins arribar a Bunyola. Berenar, dexar-hi els cotxes i agafar el tren de les 11 h. i pujar cap a Sóller i amb el tramvia fins al Port.

Convé que la gent interessada en venir sigui puntual ja que hem de fer comptes que el tren no ens esperarà.

Onofre Sureda Ribas.

Excursionistes davant un molí de Llinars.